

หทัยา กาญจนสมบัติ, สามารถ อ่อนสองชั้น และพจมาน ศิริอารยาภรณ์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 24 - 30 พฤศจิกายน 2556 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. **อาหารเป็นพิษ จังหวัดมหาสารคาม** พบผู้ป่วยรวม 123 ราย อัตราป่วย ร้อยละ 5.02 ผู้ป่วยทั้งหมดเป็นครูและนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ป่วยมาด้วยอาการมีเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ไม่มีอาการอุจจาระร่วง รับการรักษาที่รพ.มหาสารคาม รวม 63 ราย ในจำนวนนี้ เป็นผู้ป่วยใน 4 ราย แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น Food Poisoning สอบสวนโรคเบื้องต้นพบว่า โรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา มีนักเรียนทั้งหมด 2,349 คน ครู 90 คน บุคลากรในโรงเรียน 11 คน โดยทางโรงเรียนจะทำอาหารกลางวันให้กับครูและนักเรียนรับประทานร่วมกัน วันที่เกิดเหตุแม่ครัวทำถ้วยเดียว และขนมปังเนยสด เวลาประมาณ 11.10 น. นำอาหารไปแจกจ่ายตามชั้นเรียนเพื่อให้เด็กรับประทานอาหารกลางวัน จากนั้นนักเรียนเริ่มมีอาการปวดศีรษะ เวียนศีรษะ ปวดท้อง พบผู้ป่วยรายแรก เวลา 12.30 น. ด้วยอาการปวดศีรษะ เวียนศีรษะ ปวดท้อง รายสุดท้ายเวลาประมาณ 15.30 น. จากการสอบถามนักเรียนที่ป่วยส่วนใหญ่แจ้งว่า ลูกชิ้นมีรสชาติเปรี้ยวผิดปกติ สิ่งที่ดำเนินการ 1.ให้ความรู้เรื่องโรคอาหารเป็นพิษ 2.แนะนำในเรื่องของการทำความสะอาดบริเวณอาคารโรงอาหาร สถานที่ รวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในโรงอาหาร 3. เฝ้าระวังและติดตามเด็กกลุ่มที่ป่วยและสงสัย 4.เก็บส่งตรวจดังนี้ เก็บอาหารที่สงสัยและน้ำดื่มส่งตรวจ, ทำ Rectal swab ในผู้จำหน่ายอาหารในโรงเรียนและแม่ครัว จำนวน 16 ราย, swab มือผู้ประกอบการอาหาร ส่งตรวจที่โรงพยาบาลมหาสารคาม และเก็บอาหารส่งตรวจหาสารพิษที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ขอนแก่น อยู่ระหว่างการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

2. **โรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดอุบลราชธานี** พบผู้ป่วยสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า 1 ราย เป็นเพศหญิง อายุ 40 ปี รูปร่างอ้วน ไม่มีโรคประจำตัว อาชีพเกษตรกรกรรม ที่อยู่ขณะป่วย หมู่ที่ 5 บ้านสันตำบลแก้งกอก อำเภอศรีเมืองใหม่ เริ่มป่วยวันที่ 9 พฤศจิกายน 2556 ปวดบั้นเอวร้าวมาที่ท้องน้อย มีไข้ ปัสสาวะแสบขัด วันที่ 11 พฤศจิกายน 2556 รับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่ แรกเริ่ม

อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส อัตราการเต้นของหัวใจ 70 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที ความดัน 140/90 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัย Strain, Dysuria อาการไม่ดีขึ้น เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ด้วยอาการกลืนน้ำลายลำบาก กลืนน้ำ กลืนลม ไม่รู้แสง แพทย์ได้ส่ง X-ray เจาะเลือด แพทย์ให้กลับบ้าน วันที่ 13 พฤศจิกายน 2556 ผู้ป่วยมีอาการซึมลงตาไม่ตอบสนอง มีไข้สูง หายใจลำบาก คอแข็ง กลืนน้ำลายไม่ได้ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศรีเมืองใหม่อีกครั้ง เวลา 16.00 น. แรกเริ่ม อุณหภูมิร่างกาย 39.5 องศาเซลเซียส อัตราการเต้นของหัวใจ 139 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 29 ครั้งต่อนาที ความดัน 70/90 มิลลิเมตรปรอท แพทย์ใส่เครื่องช่วยหายใจ และส่งต่อโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ แรกเริ่ม อัตราการเต้นของหัวใจ 98 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 22 ครั้งต่อนาที ความดัน 120/80 มิลลิเมตรปรอท ตรวจร่างกายผู้ป่วยมีภาวะตื่นดีแต่มีภาวะเหงื่อออกมาก พบอาการคอแข็ง แพทย์วินิจฉัยครั้งแรก Alteration of consciousness, Rabies disease, R/O Meningitis with sepsis acute psychosis วันที่ 15 พฤศจิกายน 2556 เวลา 07.30 น. ผู้ป่วยเสียชีวิต ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ วันที่ 21 พฤศจิกายน 2556 ตรวจ CSF ไม่ทราบผลเนื่องจากตัวอย่างไม่เพียงพอ, ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการของผู้ป่วยที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์สุรินทร์ ตรวจน้ำลายและตรวจรากผม เมื่อ 21 พฤศจิกายน 2556 ให้ผลลบมาตรการที่ดำเนินการ 1.ทีม SRRT ประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอศรีเมืองใหม่ ให้บริการวัคซีน Verorab กับผู้สัมผัสโรคและสงสัยสัมผัสโรคในชุมชน 2. ทีม SRRT ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการป้องกันโรคในชุมชนและการแจ้งข่าวเมื่อพบสุนัขสงสัยป่วยด้วยพิษสุนัขบ้า 3. ทีม SRRT และปศุสัตว์อำเภอศรีเมืองใหม่สำรวจประชากรสัตว์เลี้ยงในหมู่บ้านแห่งนี้ 147 หลังคาเรือน พบว่ามีสุนัข 169 ตัว แมว 11 ตัว วัว 38 ตัว ควาย 61 ตัว 4. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานีฉีดวัคซีนสุนัข แมว ครอบคลุม 100% รวมถึงทำหมันสุนัขในชุมชนเสี่ยงที่เกิดโรค